

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Програма практичної підготовки (далі – Програма) є основним навчально-методичним документом у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, що забезпечує комплексний підхід до організації усіх видів практик здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво), їх системність, безперервність та послідовність. На основі Програми розробляються робочі програми усіх видів практик, у яких конкретизуються мета, завдання, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти, результати навчання, зміст, організація, критерії оцінювання результатів проходження практики.

1.2. Програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 (чинна редакція від 20.12.1994), Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» (2013), Положення про практичну підготовку здобувачів вищої/фахової перед вищої освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

1.3. Практична підготовка студентів КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради є невід'ємною складовою здобуття ними вищої освіти. Вона спрямована на формування інтегральних, загальних, спеціальних (фахових) програмних компетентностей, визначених відповідною освітньо-професійною програмою.

1.4. Мета практичної підготовки здобувачів вищої освіти – формування професійних компетентностей, вмінь застосовувати набуті теоретичні знання з дисциплін фахового спрямування в умовах закладів освіти різних типів і форм власності, оволодіння сучасними технологіями професійної діяльності.

1.5. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво):

- наскрізний характер – відбувається упродовж 2-4 курсів навчання;
- системність і послідовність – реалізується як цілісна система взаємопов'язаних видів практик, передбачає поступове ускладнення професійних завдань, адаптацію до умов педагогічної діяльності;
- професійна спрямованість – забезпечується виконання типових професійних функцій учителя музичного мистецтва;

– відповідність змісту сучасним освітнім реформам – передбачає урахування положень Концепції Нової української школи, виконання Державного стандарту базової і профільної середньої освіти та нормативно-правових актів у сфері загальної середньої освіти;

– варіативність – відбувається застосування різних форм і методів роботи: педагогічне спостереження, проведення фрагментів і повноцінних уроків, виконання рефлексивних і творчих завдань тощо;

– систематична педагогічна рефлексія – спонукає до самооцінювання та самоаналізу результатів професійної діяльності;

– узгодженість із вимогами ринку освітніх послуг – урахування регіонального контексту професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, посилення її практичного складника через співпрацю із ЗЗСО.

1.6. У Програмі визначено організаційно-педагогічні передумови та змістові характеристики проведення усіх видів практики здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво)).

2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Зміст практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво)) регламентується:

- Освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво)), професійна кваліфікація: вчитель закладу загальної середньої освіти, затвердженою вченою радою КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №3 від 12.10.2021, уведеної в дію наказом №116 від 13.10.2021), зі змінами і доповненнями, затвердженими Вченою радою (протоколи №6 від 24.04.2024, №7 від 28.06.2024).

2.2. Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) передбачено такі види практики:

Назва практики	Семестр	Тижні
Виховна робота (пропедевтична практика)	4	
Навчальна практика*	5,6,7,8	
Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти	5-7	
Літня педагогічна практика	6	3
Комплексна педагогічна практика	8	

*Навчальна практика у структурі ОК «Практична робота з хором» (6 кредитів).

Літня педагогічна практика проводиться з відривом від теоретичного навчання. Практика «Виховна робота (пропедевтична практика)», пробні уроки в закладах загальної середньої освіти, комплексна педагогічна практика проводяться паралельно із теоретичним навчанням.

2.3. Терміни проведення різних видів практики в межах навчального року може бути перенесено у зв'язку із обставинами, що мають відповідне документальне підтвердження (рішення вченої ради, накази ректора). Обов'язковим є збереження обсягу годин, передбачених на теоретичні заняття і практику.

2.4. Зміст кожного виду практики визначається робочою програмою, яка розробляється кафедрою згідно із стандартом, навчальним планом, освітньо-професійною програмою.

Робоча програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики, підведення підсумків, містить рекомендації щодо видів і форм контролю. Робоча програма практики розробляється та затверджується кафедрою (перезатверджується у разі внесення змін) перед початком навчального року.

2.5. Кафедра розробляє методичні рекомендації та облікові документи, що сприяють досягненню високої якості проведення практичної підготовки студентів.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво) проводиться у закладах освіти, установах різних організаційно-правових форм і форм власності, які відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Базовими для проведення практики визначаються такі заклади та установи:

Назва практики	Бази практики
Виховна робота (пропедевтична практика)	Заклади загальної середньої освіти
Навчальна практика	КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти	Заклади загальної середньої освіти
Літня педагогічна практика	Заклади оздоровлення і відпочинку, пришкільні табори, літні табори приватних закладів, громадських організацій
Комплексна педагогічна практика	Заклади загальної середньої освіти

Бази практики повинні мати відповідне інформаційне, матеріально-технічне, кадрове забезпечення.

3.2. Визначення баз практики здійснюється на основі договорів про співпрацю, укладених з головами територіальних громад (або начальниками

відділів освіти/гуманітарних відділів), засновниками приватних закладів тощо. Договори про співпрацю є підставою для укладання (безпосередньо із керівниками базових закладів та установ) договорів про практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів узгоджується договірними сторонами і визначається особливостями проведення окремих видів практики, регламентується вимогами освітньо-професійної програми.

При визначенні баз практики та укладанні договорів про співпрацю враховуються можливості використання матеріально-технічних, інформаційних ресурсів підприємств (організацій, установ), їх кадрове забезпечення; вивчаються перспективи працевлаштування здобувачів вищої освіти; передбачаються шляхи залучення потенційних роботодавців як стейкхолдерів освітньо-професійної програми.

3.3. Здобувачі освіти можуть самостійно, з дозволу кафедри, обирати для себе базу практики. Здобувачі освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, заочною, дуальною формою та поєднують навчання і роботу за фахом, можуть проходити практику за місцем працевлаштування.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка робочих програм практики;
- визначення базових закладів для проходження практики;
- укладання договорів про співпрацю, договорів про практичну підготовку;
- розподіл студентів за базами практики;
- ознайомлення із змістом і завданнями практики;
- призначення керівників практики;
- керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- оплата керівникам практики.

4.2. Види практики та особливості організації:

4.2.1. Виховна робота (пропедевтична практика).

Виховна робота (пропедевтична практика) проводиться зі студентами II курсу у IV семестрі один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання.

Метою практики є формування вмінь проводити виховні заходи з дітьми молодшого та середнього шкільного віку (підліткового). Студенти можуть брати участь у проведенні виховних бесід під час уроків музичного мистецтва, гурткової роботи.

Академічна група поділяється на 2 підгрупи. Для керівництва практикою на кожну підгрупу призначається викладач-методист. Кожна підгрупа поділяється на мікрогрупи по троє (четверо) осіб. Мікрогрупи закріплюються за класом учнів базового навчального закладу. Кожен студент протягом семестру повинен провести не менше двох залікових виховних заходів.

Керівник практики складає графік проведення студентами виховних заходів, який узгоджується з дирекцією, педагогом-організатором/класним керівником/учителем музичного мистецтва. У графіку зазначається: назва академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові викладача-методиста, день і час практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення залікових занять – прізвища, імена, по батькові студентів кожної мікрогрупи, клас, дати проведення практики, відмітки про спостереження, залікові заняття (Додаток 1).

При складанні графіка практики керівник планує проведення студентами залікових занять таким чином, щоб відбувалось чергування: 1 год./тиж. – консультація для студента, 1 год./тиж. – проведення, оскільки оплата практики відбувається з розрахунку – 1 астрономічна година на студента в тиждень.

Практиканти обліковують свою роботу в щоденнику: загальні відомості про базу практики, спостереження за виховними заходами педагога-організатора/класного керівника/учителя музичного мистецтва та інших студентів, плани-конспекти проведених виховних заходів.

Педагогічні працівники базового загальноосвітнього навчального закладу знайомлять практикантів учнівським колективом, особливостями організації виховної роботи у класі, проводять консультації, аналізують і оцінюють заняття студентів.

Викладачі коледжу, які керують цим видом практики, проводять інструктаж з техніки безпеки, надають студентам методичну допомогу, групові та індивідуальні консультації, а також здійснюють контроль за роботою практикантів.

4.2.2. Навчальна практика

Навчальна практика реалізується у структурі ОК «Практична робота з хором». Метою практики є професійна підготовка здобувачів до здійснення ними подальшої практичної хормейстерської діяльності, вдосконалення їхніх музично-теоретичних та виконавських вмінь, формування навичок організації, планування та менеджменту.

4.2.3. Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти

Практика «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти» проводиться у V-VII семестрах (III-IV курс). Сприяє формуванню умінь у майбутніх педагогів планувати, проводити уроки музичного мистецтва з учнями. Керівниками цього виду практики призначаються викладачі методики музичної освіти. На проведення пробних уроків, їх аналіз вивільняється один день на тиждень у розкладі навчальних занять (теоретичне навчання).

Для оптимальної організації практики студенти кожної академічної групи розподіляються на мікрогрупи по 5-6 осіб. Тему уроку студент погоджує з вчителем за 1-2 тижні до його проведення. Консультацію практикант одержує спочатку в учителя школи, а після цього у викладача коледжу. На консультацію практикант приходять з тезами майбутнього уроку. Після консультацій складає конспект уроку, підбирає або виготовляє

дидактичні і наочні посібники. Конспект уроку підписує спочатку вчитель школи, а потім викладач коледжу. Студенти ведуть щоденники з практики, де фіксуються загальні відомості про заклад освіти, розклад уроків, дзвінків, дані про вчителів, бланки ведення спостережень. До щоденників додаються обліки успішності, звіти, плани-конспекти проведених уроків.

Щосеместру студенти проводять по 6-7 уроків. Викладач-методист складає графік проведення студентами пробних уроків. У графіку зазначається: назва академічної групи, день практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення пробних уроків – прізвища, імена, по батькові студентів кожної мікрогрупи, дати проведення практики, зміна навчання (I чи II), номер уроку за порядком, клас (Додаток 2).

Проведення студентами пробних уроків планується таким чином, щоб відбувалось чергування: 1 год./тиж. – консультація для студента, 1 год./тиж. – проведення, оскільки оплата практики відбувається з розрахунку – 1 астрономічна година на студента в тиждень.

Пробні уроки проводяться у присутності всієї підгрупи студентів; аналізуються вчителем чи іншим педагогічним працівником школи, керівником практики.

4.2.4. Літня педагогічна практика.

Літня педагогічна практика проводиться протягом трьох тижнів на III курсі (VI семестр) з відривом від теоретичного навчання (після екзаменаційної сесії). Для керівництва практикою на академічну групу призначається викладач-методист.

В основу практики покладено модульний підхід. Так, практична підготовка відбувається у два змістові модулі: підготовка до роботи в літній період (триває протягом тижня), робота у літньому таборі (триває протягом двох тижнів).

Модуль 1. Підготовка до роботи в літній період – акцентується увага на систематизації інструментарію роботи з дітьми влітку (табірних пісень, масовок, ігор, сценаріїв виховних заходів тощо) та апробації цих методичних матеріалів. Зі студентами проводиться інструктаж з техніки безпеки та охорони життя і здоров'я дітей в умовах роботи у літньому таборі (результати фіксуються у відповідному журналі). Протягом тижня студенти відвідують літні табори при приватних закладах, центрах розвитку, громадських організаціях; пришкільні, позаміські заклади оздоровлення і відпочинку; мовні літні табори. Організуються зустрічі з представниками базових закладів, тренінгові заняття, майстер-класи тощо. Вкінці тижня студенти отримують допуск до роботи у літньому таборі.

Модуль 2. Робота у літньому таборі – передбачає організацію дозвілля дітей, підлітків у літній період.

У літніх таборах кожен студент коледжу закріплюється за окремим гуртом (групою). В окремих випадках допускається прикріплення до одного гурту (групи) двох практикантів. Практикант разом з педагогічним працівником гурту планує роботу і працює за цим планом. Під час практики

студент обліковує свою роботу в щоденнику. Після закінчення практики звітується, здає характеристику, підписану керівником базового закладу, щоденник.

У процесі літньої педагогічної практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються з умовами роботи закладу, традиціями, планами виховної роботи; дотримуються правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, охорони праці, розпоряджень адміністрації літнього табору, керівників практики; вивчають специфіку прояву вікових та індивідуальних особливостей вихованців, стан їх здоров'я; організують колективну творчу діяльність (пізнавальну, трудову, спортивно-оздоровчу, естетичну, екологічну); проводять індивідуальну виховну роботу з дітьми, заходи, виховні години в колективі, санітарно-гігієнічну роботу та роботу з самообслуговування.

Повсякденний контроль за роботою практикантів в пришкольному або позаміському таборі здійснює старший вихователь (організатор) табору; у літньому таборі від приватної установи, центру розвитку, громадської організації – уповноважена особа (заступник керівника, виконавчий директор тощо). Керівники практики від базових закладів консультують студентів-практикантів, перевіряють плани їх роботи, допомагають в оформленні звітної документації. Загальне керівництво практикою в оздоровчих таборах здійснюють викладачі коледжу. Вони допомагають практикантам у складанні планів роботи, консультують їх, спостерігають, аналізують і оцінюють роботу практикантів.

Дозволяється направляти практикантів в оздоровчі табори протягом літа в різні зміни, якщо в цьому є потреба. За домовленістю з профспілками, відділами освіти студенти, які достатньо підготовлені до самостійної роботи, можуть працювати на штатних посадах педагогічних працівників таборів.

4.2.5. Комплексна педагогічна практика.

Комплексна педагогічна практика є завершальним етапом практичної підготовки майбутнього вчителя. Проводиться вона згідно з навчальним планом у VIII семестрі без відриву від теоретичного навчання. До комплексної педагогічної практики допускаються лише ті студенти, які успішно пройшли всі попередні види практики. Керівниками практики призначаються викладачі методики музичної освіти.

На проведення комплексної педагогічної практики вивільняється один день на тиждень у розкладі навчальних занять (теоретичне навчання). Протягом семестру студенти проводять по 6 уроків. Організація цього виду практики відбувається аналогічно практиці «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти». Однак, вона передбачає комплексний моніторинг рівня сформованості фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), дозволяє окреслити перспективи їх працевлаштування.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти здають керівнику практики від коледжу (методисту) звітну документацію. Форми звітної документації визначаються робочою програмою кожного виду практики. Основна форма звітності – це звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики. Звіт має містити відомості про виконання студентом завдань практики, висновки і пропозиції. Звіт разом із документами (щоденник, облік успішності, характеристика тощо) подається студентом керівнику практики від коледжу (методисту). Звіт з практики захищається студентом під час проведення диференційованого заліку.

5.2. Оцінювання результатів проходження практики здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою (чотирибальною)	Оцінка за ECTS	Бальна шкала навчального закладу
«відмінно»	A	90 - 100
«добре»	B	85-89
	C	74-84
«задовільно»	D	71 -73
	E	65-70
«незадовільно»	F	41 -64 (із можливістю перездачі)
	FX	<40 (з обов'язковим повторним курсом)

5.3. У робочих програмах практик визначаються критерії оцінювання результатів практичної підготовки, розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти впродовж її проходження.

5.4. Облік проведеної роботи під час практики ведеться викладачем-методистом в журналі, де фіксується зміст взаємодії із здобувачами освіти (індивідуальні консультації, проведення уроків/занять, виконання завдань тощо), виставляються оцінки.

5.5. Підсумки практичної підготовки підбиваються на підсумкових конференціях, засіданнях круглого столу, інших практико-орієнтованих методичних заходах. Директори базових закладів, вчителі-практики беруть активну участь в оцінюванні, обговоренні та аналізі результатів практики.

5.6. Результати практичної підготовки здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданнях вченої ради, ради факультету, кафедри, висвітлюються на офіційному сайті коледжу та у соцмережах. Пропозиції, внесені у звіти здобувачами вищої освіти, рекомендації, зазначені у відгуках від випускників, від працівників базових закладів (установ, організацій),

стейхолдерів, розглядаються та беруться до уваги при визначенні перспектив організації практики.

6. ОПЛАТА ЗА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ

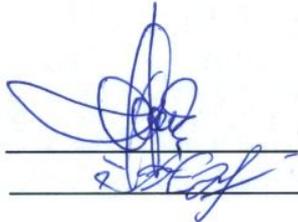
6.1. Оплата праці за керівництво практикою проводиться згідно з чинним законодавством за фактичну кількість виконаних навчальних годин.

6.2. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється за рахунок коштів коледжу, передбачених в кошторисах на практику за нормами погодинної оплати. Оплата здійснюється раз в семестр (після завершення практики) відповідно до поданих від базових закладів відомостей.

6.3. Оплата за керівництво практикою здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), предметною спеціальністю 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: бакалавр освіти (за предметною спеціальністю Мистецтво. Музичне мистецтво) здійснюється з розрахунку 1 година на одного студента на один тиждень (для безпосередніх керівників від закладу вищої освіти та працівників підприємств, закладів, установ та організацій).

6.4. Перед початком навчального року розробляється Розрахунок годин, відведених на оплату практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Цей розрахунок затверджується вченою радою коледжу, вводиться в дію наказом ректора.

Розроблено:

Олена ПУШ

Богдана ЖОРНЯК

Приклад оформлення графіка практики «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти»

31 ММ (серета, ЗЗСО №)

№	Прізвище, ім'я студ.	ЗЗСО	Методист	02.09															
1					2/3 5A														
2					2/5 6A														
3					2/6 5Г														
4		№—							2/3 5A										
5									2/5 6A										
6									2/6 5Г										